

عنوان مقاله:

ارائه نظریه‌های جامعه‌شناختی برای تحلیل معماری سنتی ایران

محل انتشار:

دومین همایش ملی معماری و شهرسازی اسلامی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

کوشا وطن خواه - کارشناس ارشد جامعه‌شناسی از دانشگاه تهران

علی هداوند - کارشناس معماری از دانشگاه یزد

خلاصه مقاله:

در پاسخ به چرایی و چگونگی دگردیسی صورت گرفته در اسلوب معماری سنتی ایران، بحث و نظرهای بسیاری مطرح شده است و پژوهشگران حوزه‌های مختلف تلاش کرده‌اند با تکیه بر مواد و مصالح تئوریک و تجربی موجود در حوزه‌های خود این فرایند را توضیح دهند. حوزه‌ی انسان‌شناسی معماری کوشیده است با تکیه بر مفهوم فرهنگ و با تمرکز کانونی بر مفاهیم برگرفته از علم انسان‌شناسی، دگرگونی شیوه‌ی خانه‌سازی ایرانی را توضیح دهند. مجموعه تلاش‌های صورت گرفته در این حوزه به هیچ‌وجه نتوانسته است به نحوی قانع‌کننده وضعیت مورد نظر را تبیین کند. تلاش‌های صورت گرفته توسط پژوهشگران حوزه‌ی معماری نیز هرگز نتوانسته است توضیحی قابل قبول از سرشت دگرگونی شیوه‌ی معماری ایرانی به دست دهد. کوشش‌ها و تکاپوهای صورت گرفته در این رشته به طور عمده با فراکنی نظری، نخواست‌های گامی فراتر از ایدئولوژی‌های معمارانه بنهند. از نظر ماتوضیح سرگذشت معماری سنتی ایران نیازمند کنکاش‌های علمی موشکافانه‌ای است که بتواند از یک سو جایگاه این ناحیه از سنت‌ایرانی را در کنار سایر عناصر این سنت نشان دهد و از سوی دیگر بتواند فرایند بسیار پیچیده‌ی تکوین تاریخی این نحو جدید معماری و شهرسازی را مورد مذاقه قرار دهد. برای نیل بدین منظور در این مقاله تلاش کرده‌ایم با اتخاذ دیدگاهی جامعه‌شناختی واز خلال نقد و ارزیابی مجموعه پژوهش‌های انجام شده و با نشان دادن لغزشگاه‌های نظری و عملی این تحلیل‌ها، پاسخی برای این پرسش بیابیم که چرا رشته‌ی به‌همپیوسته‌ی معماری سنتی ایران به‌رغم برخورداری از تداوم در طول تاریخ، از نیمه‌ی دوم سبک اصفهانی از هم گسست افول ریاضیات سنت را به عنوان نخستین دلیل معرفی کردیم و ظهور نهادها و مؤسسات تمدنی جدیدی را که معماران ایرانی هیچ آشنایی با کارکرد و معنای آنها نداشتند، به عنوان دلیل دوم برشمردیم و گفتیم که دگردیسی ذاتی‌های زیباشناختی ایرانی که در تمام زمینه‌ها اعم از نقاشی، موسیقی، معماری، پوشاک و آداب غذاخوردن واقع شد، دلیل دیگری بود که موجب شد مردم شهرهای ایران به سراغ گونه‌های از معماری بروند که مبانی زیباشناختی آن از اساس متفاوت بوده است

کلمات کلیدی:

معماری سنتی، انحطاط، ایدئولوژی‌های معمارانه، جامعه‌شناسی معماری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/289689>

